

СТАНОВИЩЕ

От доц. Искра Славчева Мирчева, д.м.
за дисертационен труд на **д-р Валентин Николов Ангелов**, на тема
„Здравно застраховане в България – развитие, нагласи, удовлетвореност и оценки“

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”
в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт”,
професионално направление 7.1. „Медицина“, научна специалност „Социална
медицина и организация на здравеопазването и фармацията“

Съгласно Заповед №Р-109-485/20.07.2018 г. на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов” – Варна и на основание Протокол №127/13.07.2018 г. на Факултетния съвет на факултет „Обществено здравеопазване”, съм определена за член на научното жури по процедурата за защита на дисертационния труд на д-р Валентин Николов Ангелов, докторант на самостоятелна подготовка в катедрата по Социална медицина и организация на здравеопазването за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина“, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ Със Заповед №Р-109-516/02.08.2018 г. на Ректора на Медицински университет - Варна съм определена за председател на Научното жури и да представя становище за дисертационния труд.

Данни за процедурата. д-р Валентин Николов Ангелов е зачислен като докторант на самостоятелна подготовка към Катедрата по социална медицина и организация на здравеопазването при МУ-Варна със Заповед №Р-109-139/28.08.2014г. на Ректора на МУ-Варна. Положил е успешно изпит за докторантски минимум. На основание решение на катедрения съвет и решение на ФС на Факултета по обществено здравеопазване (Протокол №127/13.07.2018 г.), със Заповед №Р-109-485/20.07.2018 г. на Ректора на Медицински университет - Варна е отчислен с право на защита. Цялата процедура по зачисляване, полагане на докторантски изпит, отчисляване и насочване към публична защита е съобразена със законовите изисквания и Правилника за РАС на МУ-Варна.

Квалификация на докторанта. д-р Валентин Николов Ангелов е роден на 13.05.1961 г. Завършва висше образование - медицина през 1989 г. и придобива клинична специалност по „Анестезиология, реанимация и интензивна терапия" през 1994 г. През 2002 г. придобива магистърска степен по здравен мениджмънт и управление в здравеопазването към НБУ - София а през 2008 завършва магистратура по „Юридическа психология" към ЮЗУ - гр. Благоевград. През 2010 год. придобива магистърска степен по бизнес администрация към УНСС - гр. София. Има проведени няколко квалификационни курсове в чужбина. До 2002 година работи в областта на клиничната медицина - като ординатор, асистент, старши и главен асистент по анестезиология. От 2002 до 2013 заема ръководни длъжности в областта на доброволното здравно осигуряване. В периода 2013 – 2017 е Изпълнителен директор на СБАЛ по онкология" ЕАД – София а от 2017 г. е изпълнителен директор на МЦ „Неоклиник" АД. Професионалният път на д-р Ангелов показва висок професионален опит в областта на управлението на здравните системи и в доброволното здравно осигуряване и здравно застраховане.

Основни характеристики на дисертационния труд. Дисертационният труд е написан на 231 стандартни страници и съдържа 55 таблици, 45 фигури и 2 приложения. Библиографският списък включва 130 източника, от които 85 са на кирилица, останалите

45 на латиница, с актуалност от последните 10 години. Има следните стандартни раздели: литературен обзор; цел, задачи, материали и методи; резултати и обсъждане от собствени проучвания (доброволно здравно осигуряване и доброволно здравно застраховане; анализ на средата и отрасъла на доброволното здравно осигуряване в България; перспективи за развитие на доброволното здравно осигуряване в България и дружествата за здравно застраховане), последвани от изводи и препоръки, приноси, библиография и приложения. Пропорцията между отделните раздели е спазена.

Оценка на дисертационния труд.

Актуалност на темата. Задължителното здравно осигуряване не може да покрие всички здравни потребности на гражданите, което налага и използването на алтернативни източници на финансиране в здравеопазването. Доброволното здравно осигуряване/застраховане като метод за дофинансиране на здравеопазването е особено актуално в съвременните условия на ограничени финансови ресурси в здравеопазването и това определя и безспорната актуалност на представения дисертационен труд. Независимо от законодателните промени и 16 годишната му история у нас, приложението на доброволното здравно застраховане все още не е постигнало желаните цели и настоящият труд е един успешен опит за разглеждане и решаване на актуалните проблеми в тази област.

Литературният обзор се основава на 130 литературни източника, от които 85 на кирилица. Пролитчава задълбоченото познание на автора към проблема. Направен е исторически преглед и комплексна оценка на здравното осигуряване/застраховане в Европа и България. Специално внимание е отделено на изискванията на европейското законодателство в тази област, както и предизвикателствата към ДЗО/застраховане. Теоретичната и практическа стойност на литературния обзор може да се оцени високо, както и направените адекватни изводи от него.

Целта и задачите на дисертационния труд са ясно и точно формулирани, като седемте задачи са в правилна последователност и отговарят адекватно на целта на разработката. Формулирани и са три хипотези, които се проследяват в хода на разработката.

Методика. За изпълнението на целта и задачите е подбрана подходяща методология, която освен стандартните документален, исторически, социологически и статистически методи, включва анализ на концепциите в областта на здравното осигуряване и застраховане, както и структурен и трендов анализ на разходите за здравеопазване и на пазара на доброволно осигуряване и застраховане. Правилно са подбрани социологическите методи, които автора използва - структурирано анкетно проучване - пилотно гнездово и последващо структурирано с 37 въпроса. Обектът и единиците на наблюдение отговарят на поставените задачи в изследването относно информираността и удовлетвореността на здравно застрахованите лица. Ясно и точно са определени признаците на наблюдение, като извадката включва 490 лица (252 мъже и 238 жени). За тестването на дефинираната хипотеза са използвани непараметрични тестове за търсене на зависимости измерени в качествени скали. Статистическата обработка е извършена с помощта на статистически пакет IBM SPSS ver.21.0.

Резултати и обсъждане. Получените резултати са интересни и където е приложимо, статистически обосновани. Прави впечатление задълбоченото проучване и анализ на резултатите, като използваните статистически методи и онагледяването на изводите от тях значително допринасят за доброто оформление на работата. Резултатите са представени и обсъдени в 3 раздела. В първия - Доброволно здравно осигуряване и доброволно здравно застраховане са изведени ясни изводи относно факторите влияещи върху продажбите на здравни застраховки, проблемите пред застрахователните дружества. Направено е ясно разграничение между доброволно здравно осигуряване и

застраховане, като е анализирана и нормативната уредба при двата режима. Във втория раздел е описано състоянието на сектора в момента в България като адекватно са представени всички фактори на развитието на здравната система, здравето състояние на населението и съответно отношението на доброволното осигуряване към тях. Представен е и анализ на разходите в системата, тяхното разпределение, разходите на домакинствата. Анализирана е дейността на дружествата за доброволно здравно осигуряване до 2012 година и в периода 2013-2015 след въвеждането на новите изисквания към дружествата и преобразуването им в застрахователни. Проведеното социологическо авторско проучване е насочено към дейността на едно дружество - „ДЗИ" Здравно осигуряване“ като е направен анализ на качеството на медицинското обслужване, както и на информираността и удовлетвореността на потребителите на доброволно здравно застраховане. В третия раздел докторантът е представил перспективите за развитие на доброволното здравно застраховане/осигуряване и е предложил и обосновал свой поглед върху това и авторски модел за развитието на доброволното здравно застраховане, като е обосновали преимуществата му. Основен извод който авторът налага е необходимостта от непрекъснат мониторинг на мнението и удовлетвореността на потребителите.

Изводи. Много ясно и конкретно докторантът е направила 18 извода, които отговарят напълно на данните, фактите и анализите на дисертационния труд и следват логично, както целта и задачите, така и представените резултати. Те са ясно формулирани и естествено се свързват с приносите на докторанта.

Препоръки. Формулираните 11 препоръки са стойностни и независимо, че нямат точни адресанти, биха допринесли за успешното внедряване и разширяване на дейността на дружествата за доброволно здравно застраховане, а с това и за подобряване здравето на населението.

Приноси. Формулирани са 8 приноса с оригинален научен и научно-приложен характер, които приемам.

Авторефератът е изготвен според изискванията и отразява съдържанието на дисертационния труд.

Публикациите във връзка с дисертационния труд са четири, от които три са отпечатани в реномирани български и една в международно научно списание.

Заключение: Дисертационният труд е посветен на актуален проблем. Целта и задачи са адекватно формулирани и изпълнени. Използвана е методология със собствен разработен инструментариум. Формулирани са научни и научно-приложни приноси. По значимост и актуалност трудът притежава всички достойнства на дисертация за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”. Всичко това ми дава основание да подкрепя присъждането и да предложи на членовете на научното жури да гласуват положително за присъждането на образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацевтиката“ на д-р Валентин Николов Ангелов.

30.08.2018 г.
гр. Варна

Изготвил становището:

/доц. И. Мирчева, дм/